



Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ



Brze procjene trenutne ekonomske aktivnosti i inflacije za prvo polugodište 2023. godine

CBBiH očekuje slabljenje inflatornih pritisaka u prvom polugodištu
2023. godine

Sarajevo, 22.12.2022. godine



CBBiH očekuje slabljenje inflatornih pritisaka u prvom polugodištu 2023. godine

Ključni indikatori:

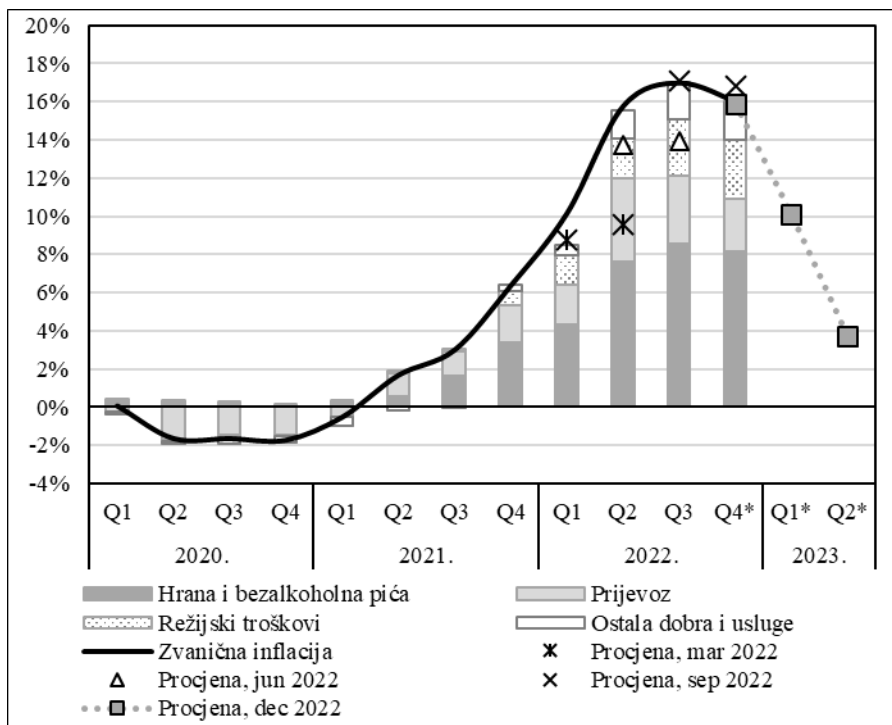
- *U četvrtom kvartalu vidimo naznake usporavanja inflacije. Očekujemo da se trend nastavi u prvom polugodištu.*
- *Očekivana godišnja inflacija u 2022. godini bi mogla iznositi oko 14,0%.*
- *CBBiH očekuje usporavanje rasta ekonomske aktivnosti u zemlji u posljednja dva kvartala, prvenstveno zbog usporavanja rasta u zemljama glavnim trgovinskim partnerima i dugotrajne visoke inflacije.*
- *Trenutne procjene kvartalne ekonomske aktivnosti i inflacije u kratkom roku su konsistentne sa ranije objavljenim srednjoročnim godišnjim makroekonomskim projekcijama.*

Na osnovu raspoloživih zvaničnih statističkih podataka i informacija s međunarodnih tržišta objavljenih do 12. decembra 2022. godine, Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) procjenjuje godišnji rast realne ekonomske aktivnosti u trećem kvartalu 2022. godine na 4,0%. Naša preliminarna procjena je da će ekonomska aktivnost znatno usporiti u zadnjem kvartalu tekuće godine, do stope od 2,9% na godišnjem nivou, usljed smanjenja broja narudžbi iz inostranstva te visoke inflacije. Prema projekciji iz našeg srednjoročnog makroekonomskog modela za BiH iz novembra, očekivani rast realnog BDP-a u 2022. godini iznosi 4,1%, što je veoma usklađeno s posljednjim rezultatima modela za brze procjene trenutne ekonomske aktivnosti.

Na osnovu zvaničnih podataka iz oktobra 2022. godine, kao i podataka o očekivanim kretanjima egzogenih varijabli poput cijena hrane i nafte te domaće i strane ekonomske aktivnosti u narednom periodu, očekuje se kako će godišnja inflacija i u četvrtom kvartalu biti veoma visoka (15,9%), ali ipak nešto niža u odnosu na treći kvartal tekuće godine. Prema posljednjim rezultatima modela za brze procjene trenutne inflacije, očekivana godišnja inflacija u 2022. godini bi mogla iznositi oko 14,0%, što je gotovo identično našoj ranijoj brzoc procjeni iz septembra, ali i konsistentno sa projekcijom inflacije za 2022. godinu prema srednjoročnom makroekonomskom modelu iz novembra (14,4%). Dalje usporavanje inflacije očekuje se u prvoj polovini naredne godine, prvenstveno zbog baznog efekta iz 2022. godine te efekata već izmijenjenih i najavljenih monetarnih politika vodećih centralnih banaka. Uprkos očekivanom usporavanju inflacije u 2023. godini, ona će i dalje biti znatno iznad višegodišnjeg prosjeka za BiH.

Bitan uticaj na kretanje inflacije u narednoj godini mogu imati cijene električne energije na domaćem tržištu koje su, prema službenim podacima za prvih deset mjeseci u 2022. godini, čak blago pale u odnosu na isti period 2021. godine (pad od 0,5%). U procjenama inflacije u vrlo kratkom roku smo, u određenoj mjeri, kalibrirali cjenovni pododjeljak stanovanje, voda, električna energija, plin i ostala goriva, na osnovu dostupnih informacija o mogućem rastu cijena električne energije za domaće potrošače. Međutim, u FBiH još uvijek nema zvaničnog zahtjeva za korekciju cijene, pa je i procijenjeni direktni efekat nepotpun. Trenutno nemamo informacije na osnovu kojih bismo procijenili uticaj eventualnog povećanja cijena električne energije na domaćem tržištu na robe i usluge proizvedene i pružene u zemlji, a što je svakako bitan faktor pri procjeni inflacije. Zbog svega navedenog postoji mogućnost da inflacija bude nešto viša u odnosu na procjene.

Grafikon 1. Doprinos godišnjim promjenama domaćih potrošačkih cijena i kratkoročna procjena



Izvor: BHAS, CBBiH

* Period za koji je trenutna procjena CBBiH.